

III.

412. Eesti NSV Kergetööstuse Rahvakomissari
käskkirj
nr. 239.

Tallinn,

10. märtsil 1941.

Ehitustööstuse ja ehitustööstuslike organisatsioonide juhtimise tõhustamise kohta.

Kontrollides eeltööde tegemist 1941. a. ehituste teostamiseks ja 1940. aastast üle tulnud ehitustööde käiku on selgunud, et neid töid tehakse täiesti mitterahuldaval viisil. Veel tänaseni on jäetud kasutamata 1941. a. 1. kvartaali jaoks määratud summad. Kuni 5.3.41 oli 9,25 miljonist rublast ehitustööde teostamiseks Tööstuspangast välja võetud kõigest 665,7 tuhat rubla.

Vastavate tegevusalade peavalitsuste juhatajad ei ole osutanud vajalikku hoolt selles, et kiireimas korras teha ettevalmistusi ehitustööde teostamiseks: varuda vajalik materjal, teostada ulatuslik projekteerimine, sõlmida lepinguid ja täita vajalikke vorminõudeid summade kättesaamiseks Tööstuspangast.

Nad pole sellest aru saanud, et nemad ise on isiklikult vastutavad neile alluva tööstusala kapitaalhituste seisukorra eest, vaid arvasid selle vastutuse lasuvat ehitamist teostavatel organisatsioonidel. Ehitustööstuse ja Ehitusmaterjalide Peavalitsus ja vastorganiseeritud Ehitustööstuse Peavalitsus pole korrastanud ehitustegevust.

Ehitustrustid, lootes peavalitsuse juhtimisele, ei saanud valmis ettevalmistavate töödega 1941. a. ehitushoovajaks. Lootes peavalitsuse peale nad ei tegelenud oma rahandusliku olukorra parandamisega.

Eesmärgil — tõhustada ehitustööstuslike organisatsioonide kogu tegevust, lähendada Rahvakomissariaati väga tähtsate objektide ehitamise juhtimisele ning seega täita kõiki ülesandeid ehitustegevuse alal, mis tulenevad ÜK(b)P XVIII Üleliidulise Kongressi otsustest, käsen:

1. Likvideerida Ehitustööstuse Peavalitsus, kuna ta pole täitnud temale pandud ülesandeid. Allutada Ehitustrustid nr. 1, 2 ja 3 otseselt Rahvakomissariaadile, pannes trustide juhatajate peale täieliku vastutuse trustide poolt lepingute alusel teostatavate ehitustööde õieti organiseerimise eest.

2. Kohustada Ehitustrustide juhatajaid viie päeva jooksul välja töötama ja minule kirjalikult esitama abinõud, mis kindlustavad kõigi objektide valmishitamist ettenähtud tähtaegadeks. Erilist tähelepanu tuleb pöörata säärasele küsimustele, nagu:

- a) vahendid ehitustrusti rahalise olukorra parandamiseks;
- b) vahendid tööjõudluse suurendamiseks ja ehitustöö kiirendamiseks töö mehhaniseerimise ja ratsionaalse organiseerimisega;
- d) transpordiala organiseerimine ja autopargi efektiivne kasutamine;
- e) kohaliku materjali (liiv, kruus jne.) ehituspaigale toimetamine koos peale- ja mahalaadimise tööde ettevalmistamisega;
- g) tehnilise normeeringu ja kalendriline plaani rakendamine ehitustrustides;
- h) vajalike eluruumide olemasolu kindlustamine ehitusplatsi juures, ehitustööliste sotsiaalsete tingimuste parandamine, samuti muud vahendid, mis tagavad sotsialistliku võistluse suurenemist ja stahhaanovlike töömeetodite laiemat tarvitamist.

3. Hiiu ja Saare Ehituskontorid allutada Ehitustrustile nr. 1. Standardosade tööstus „Tare“ jätta Ehitusmaterjalide Peavalitsuse juurde. „Tare“ poolt teostatavad ehitused ja nendega seoses olevad kohustused anda üle Ehitustrustile nr. 2.

4. Panna Rahvakomissariaadi Projekteerimiskontori peale uute normatiivsete materjalide kogumine ja väljatöötamine ehituste jaoks, nende kinnitamine vastavates organisatsioonides ja nende kättoimetamine ehitustööstuslikele organisatsioonidele ja tööstuslastele peavalitsustele lepingulistel alustel.

5. Tööjaotuse läbiviimine ehitustrustide vahel ja kontroll ehitustrustide poolt teostatavate tööde käigu üle panna Rahvakomissariaadi Kapitaalhituse Osakonna peale; kõigi muude küsimuste alal, mis tekivad ehitustrustide tegevuses — Rahvakomissariaadi vastavate osakondade peale.

6. Hoiatada peavalitsuste juhatajaid, et ääretu lohakuse ilmutamise eest kapitaalhituste alal võtan tarvitusele kõige karmimad vahendid ja kohustan neid välja töötama 3 päeva jooksul abinõud, mis tagavad iga tööstusala jaoks määratud summade täieliku ja ratsionaalse ärakasutamise.

7. Minu asetäitjatel eriti jälgida kapitaalhituste tööde käiku ja kinnitada neile alluvate peavalitsuste poolt käesoleva käskkirjaga kooskõlas väljatöötatud ja rakendamisele tulevad abinõud.

8. Kaadrite Osakonna juhatajal sms Reiningul kasutada kõiki vahendeid Ehitustrustide tugevdamiseks vajalike insener-tehniliste jõududega, viimaste avalduste põhjal ja endise Ehitustööstuse Peavalitsuse koosseisu arvel.

9. Teha kohustuslikuks projektide ja eelarvete koostamine kõigi tiitelnimistiku olevate ehitusobjektide kohta.

Ehituste projektid ja eelarved kuni Rbl. 5.000.— väärtuses kinnitatakse käitise direktori poolt, kuni Rbl. 25.000.— väärtuses — peavalitsuse poolt. Kõik teised kinnitatakse Rahvakomissari poolt, nende esitamisel peavalitsuste poolt Rahvakomissariaadi Kapitaalhituste Osakonna kaudu.

10. Kohustada seltsimehi Vahkna't, Toompuu'd ja Käsper'it teostama 5 päeva jooksul kõigi käesoleva käskkirjaga kooskõlas olevate abinõude organisatsiooniline kujundamine. Likvideerimise akt esitada minule kinnitamiseks.

Akti kinnitamise päevast arvates peavalitsus lõpetab oma tegevuse.

Kergetööstuse Rahvakomissar A. V e i m e r.

413. Eesti NSV Hariduse Rahvakomissari otsus üksikute puude, rändrahnude ja hiiukirnu looduskaitse alla võtmise asjas.

22. veebruaril 1941.

A l u s: Loodushoiu seaduse (RT 1938, 31, 253) § 13.

Võtta looduskaitse alla ja kanda looduskaitse registrisse:

I. P u u d.

1. Ü l e n d i t a m m, Läänemaal, Kõrgessaare vallas, Ülendi küla Tooma nr. 477 talu maal. Ümbermõõt rinnakõrguselt 4,5 m, kõrgus 16,0 m, võra laius 22,0 m. Maakasutaja: Jakob Elend.

2. Ü l e n d i s a a r, Läänemaal, Kõrgessaare vallas, Ülendi küla Tooma nr. 477 talu maal. Ümbermõõt rinnakõrguselt 4,75 m, kõrgus 15,0 m. Maakasutaja: Jakob Elend.

3. K u r i s s o o t a l u k a k s k a d a k a t, Virumaal, Vohnja vallas, Kurissoo nr. 62 talu maal. I kadaka kõrgus 7,0 m, võra laius 2,5 m; II kadaka kõrgus 8,5 m, võra laius 4,5 m. Mõlemad puud vanad. Maakasutaja: August Kurissoo.

4. M ä o m ö i s a k a k s t a m m e, Järvemaal, Paide vallas, Mäo Laste varjupaiga A-1 talu krundil. I tamme ümbermõõt rinnakõrguselt 4 m, kõrgus 22 m; II tamme ümbermõõt 2,5 m, kõrgus 14 m. Maakasutaja: Järva Maavalitsus.

5. Mäo mõisa kaks saart, Järvamaal, Paide vallas, Mäo Laste varjupaiga A-1 talu krundil. I saare ümbermõõt rinnakõrguselt 1,6 m, kõrgus 14 m; II saare ümbermõõt 2 m, kõrgus 18 m. Maakasutaja: Järva Maavalitsus.

6. Mäo mõisa elupuude kaks rühma, Järvamaal, Paide vallas, Mäo Laste varjupaiga A-1 talu krundil. Maakasutaja: Järva Maavalitsus.

7. Pidapa vahtkonna vanad männid, Järvamaal, Kärü metskonna Pidapa vahtkonnas; kv. 182 peal 3 mändi — I mänd (põhjapoolses osas), ümbermõõt rinnakõrguselt 2,45 m, kõrgus 25 m; II mänd (läänepoolses osas), ümbermõõt 2,27 m, kõrgus 24 m; III mänd (idapoolses osas), ümbermõõt 2,52 m, kõrgus 29 m; kv. 200 peal 1 mänd (põhjapoolses osas), ümbermõõt 2,12 m, kõrgus 25 m. Maakasutaja: ENS Vabariik.

8. Savikoja tamm Tartumaal, Pühajärve vallas, Telliskivi tehase A-22 talu maal. Ümbermõõt rinnakõrguselt 4,35 m, kõrgus 19 m. Maakasutaja: Ernst Uibo.

9. Tilleoru talu kolm tamm, Võrumaal, Kõlleste vallas, Tilleoru A-31 talu krundil. Ümbermõõt rinnakõrguselt: I tamm (idapoolne), ümbermõõt 4,30 m, kõrgus 15 m; II tamm (läänepoolne), ümbermõõt 3,0 m, kõrgus 15 m; III tamm (põhjapoolne, ümbermõõt 3,5 m, kõrgus 12 m. Maakasutaja: Eduard Lauri.

10. Oru talu kaks mändi, Pärnumaal, Paikuse vallas, Tõelu küla Oru A-91 talu krundil. I mänd (tee lähedal), ümbermõõt 2,35 m, kõrgus 7,0 m; II mänd (teest eemal), ümbermõõt 2,43 m, kõrgus 7,0 m. Maakasutaja Hendrik Talts.

11. Kariste talu mänd, Pärnumaal, Paikuse vallas, Tõelu küla Kariste A-63 talu krundil. Ümbermõõt 2,60 m, kõrgus 10,0 m. Maakasutaja: Martin Kartus.

12. Lepiku petäi, Võrumaal, Veriora vallas, Risttee A-97 talu krundil. Ümbermõõt 2,85 m, kõrgus 17 m. Maakasutaja: Veriora vallaomavalitsus.

13. Tindi talu tamm, Võrumaal, Põlva vallas, Aarna küla Tindi A-3 talu krundil. Ümbermõõt 3,15 m, kõrgus 12 m. Maakasutaja: Bernhard Kanarik.

14. Tõrvase vahtkonna kaks vana mändi, Valgamaal, Karula metskonna Tõrvase vahtkonnas. Mõlemate ümbermõõt 2,10 m, kõrgus 25 m. Maakasutaja: ENS Vabariik.

15. Essemäe vahtkonna kaksikmänd, Valgamaal, Karula metskonna Essemäe vahtkonna kv. 147 peal. Maakasutaja: ENS Vabariik.

16. Roositalu kaheharuline pihelgas, Saaremaal, Kuressaare vallas, Põlluküla Roositalu nr. 24 talu krundil. Puu ümbermõõt rinnakõrguselt 1,86 m, kõrgus umbes 12 m. Maakasutaja: Aleksei Tamm.

17. Ojamöldri kadakas ja kolm jugapuud põõsast, Saaremaal, Mustjala vallas, Kudemaa Ojamöldri talu karjamaal. Kadaka kõrgus 10 m; jugapuud hõbekarva okstega. Maakasutaja: Toomas Alt.

Kõikide puude kohta on maksev järgmine kaitseulatus:

Nende puude mahavõtmine, koorimine, okste murdmine ja igasugune kahjustamine ja vigastamine on keelatud.

II. Rändrahnud.

1. Ellandvahe kivi, Harjumaal, Jõelähtme vallas, Koila küla Allika nr. 2 talu krundil. Mõõted: ümbermõõt 32,5 m, suurim kõrgus 5,65 m. Maakasutaja: A. Roots.

2. Laulumäe kivi, Harjumaal, Jõelähtme vallas, Koila küla Tõnu nr. 6 talu krundil. Ümbermõõt 42,7 m, suurim kõrgus 4,26 m. Maakasutaja: Olga Jõgi.

3. Pikametsa suurkivi, Harjumaal, Kõnnu vallas, Parksi küla Pikametsa nr. 6 talu krundil. Mõõted: $9,30 \times 8,10 \times 4,74$ m, ümbermõõt 25,25 m. Maakasutaja: J. Parktaal.

4. Kullakannu kivi, Harjumaal, Kõnnu vallas, Kolgaküla Neeme kõrve nr. 67 talu krundil. Mõõted: $7,60 \times 6,30 \times 3,10$ m, ümbermõõt 17,30 m. Maakasutaja: Jakob Reinholm.

5. Lepiku suurkivi, Harjumaal, Kõnnu vallas, Parksi küla Lepiku nr. 13 talu krundil. Mõõted: $5,0 \times 5,0 \times 3,70$ m, ümbermõõt 17,0 m. Maakasutaja: J. Aasumets.

6. Koplitalu ukukivi, Virumaal, Vohnja vallas, Kopli A-62 talu krundil. Mõõted: ümbermõõt 12,75 m, ülemõõt 7,35 m. Maakasutaja: K. Maab.

7. Undi vahtkonna rändrahn, Tartumaal, Kursi vallas, Kursi metskonna Undi vahtkonna kv. 16 peal. Ümbermõõt 12,5 m, läbimõõt 4 m, kõrgus 1,5 m. Maakasutaja: ENS Vabariik.

8. Kärju mõisa heinamaa suurkivi, Pärnumaal, Kaisma vallas, riigi tagavaramaa nr. A-56 krundil. Ümbermõõt 12 m, kõrgus 3,5 m. Maakasutaja: ENS Vabariik.

9. Erkla vahtkonna rändrahn, Viljandimaal, Aimla metskonna Erkla vahtkonna kv. 52 peal. Kõrge kivi. Maakasutaja: ENS Vabariik.

10. Oja vahtkonna kivid, Viljandimaal, Viljandi vallas, Aimla metskonna Oja vahtkonnas: Naanu kivi, kv. 39 peal, mõõted: $6,5 \times 2$ m; ümbermõõt 18,65 m; kv. 36 peal, mõõted: $3,6 \times 2,7 \times 1,2$ m, ümbermõõt 12,7 m. Maakasutaja: ENS Vabariik.

11. Laiakivi rändrahn, Viljandimaal, Kõpu vallas, Hallikivi A-70 talu krundil. Mõõted $8 \times 3,3$ m. Maakasutaja: J. Nirk.

12. Moori kivi, Viljandimaal, Lustivere vallas, „Silla“ talu krundil. Mõõted: $5,9 \times 2,2 \times 3,9$ m, ümbermõõt 13,9 m. Maakasutaja: Jüri Roots.

13. Lõhavere rändrahn, Viljandimaal, Taevere vallas, Aimla metskonna Lõhavere vahtkonna kv. 2 peal. Mõõted: $4,0 \times 3,50 \times 1,50$ m, ümbermõõt 13,50 m. Maakasutaja: ENS Vabariik.

14. Härma talu rändrahn, Võrumaal, Põlva vallas, Rosma küla Härma nr. 11 talu krundil. Mõõted: $3,60 \times 3,0 \times 2,0$ m. Maakasutaja: Jaan Härms.

15. Lepa talu rändrahn, Võrumaal, Põlva vallas, Metste küla Lepa A-110 talu krundil. Mõõted: $3,20 \times 3,30 \times 2,30$ m. Maakasutaja: Daniel Saarva.

16. Ora-Peetri talu rändrahn, Võrumaal, Põlva vallas, Metste küla Ora-Peetri nr. 15 talu õues. Mõõted: $5,00 \times 4,80 \times 1,20$ m. Maakasutaja: Samuel Kibena.

17. Kassikivi, Pärnumaal, Kihnu saarel, Turu küla Suigu nr. 57 talu krundil. Mõõted: pikkus 2,5 m, laius 1,2 m, kõrgus üle 1 m, ümbermõõt 6,5 m. Kivi otsas madal lohk. Maakasutaja: J. Vesik.

18. S men, suur rändrahn, Läänemaal, Vormsi saarel, Borby küla Knutersi nr. 39 talu krundil. Mõõted: $9,1 \times 5,8 \times 4,2$ (22,5) m. Maakasutaja: Hans Mark.

19. Vargstain, Vormsi saarel, Kärrsläti küla Gräs'i nr. 43 talu heinamaal. Mõõted: $7,8 \times 5,1 \times 2,5$ (18,7) m. Maakasutaja: J. Vesterlin.

20. Paruni kivi, Vormsi saarel, Haapsalu metskonna Vormsi metsandiku kv. 11 peal. Mõõted: $6,6 \times 5,0 \times 2,35$ (20,6) m. Maakasutaja: ENS Vabariik.

21. Kerkstain, Vormsi saarel, Diby küla Martes'e nr. 6 talu krundil. Mõõted: $7,6 \times 7,3 \times 5,6$ m. Maakasutaja: H. Vohlberg.

22. Skärestain, Vormsi saarel, Sviby küla Ny-Pears'i nr. 4 talu krundil. Mõõted: $6,5 \times 6,0 \times 3,38$ m. Maakasutaja: J. Stenholm.

Kõikide rändrahnude kohta on maksev järgmine kaitseulatus:
Nende rändrahnude lõhkumine, kuju või ilme muutmine või teisiti kahjustamine on keelatud.

III. Hiiukirnud.

1. Jaagu talu hiiukirn, Harjumaal, Saue vallas, Pääsküla Jaagu nr. 9 talu krundil. Maakasutaja: August Vooremaa.

Hiiukirnu kohta on maksev järgmine kaitseulatus:

Hiiukirnu lõhkumine, kuju või ilme muutmine, mullaga või mõne teise ainega täitmine või teisiti kahjustamine on keelatud.

Hariduse Rahvakomissar N. Andresen.

Teaduse ja Kõrgema Hariduse Osakonna juhataja K. Saaret.

Vanem looduskaitse-inspektor G. Vilbaste.

414. Tööstusliku kutseoskuse mõnede määruste ja juhendite kehtivuse kaotamise juhend.

Antud Hariduse Rahvakomissari poolt 28. veebruaril 1941.

§ 1. Tööstusliku kutseoskuse seadluse kehtetuks tunnistamisega (ENSV T 1941, 23, 298) on kehtivuse kaotanud järgmised määrused ja juhendid, arvates 1. märtsist 1941:

- 1) Meistri ja oskustöölise kutseksamite korraldus (RT 1939, 100, 763);
- 2) Eksamita meistriks ja oskustööliseks registreerimise juhend (RT 1939, 100, 764);
- 3) Tööstusliku kutseoskuse ametite tegevuspiirkondade ja asukohtade määrus (RT 1939, 109, 842; 1940, 21, 168);
- 4) Tööstusliku kutseoskuse seaduse alla arvatud tööalade nimestik ning tööalade õppimiseks ja meistrieksami õiendamiseks vajalik töötamise aeg (RT 1940, 24, 194);
- 5) Määrus tööstusliku kutseoskuse ametitele tööstusõpilaste arvu ülemmäära kindlaksmääramiseks üksikutes käitistes (RT 1940, 21, 167);
- 6) Tööstusõpilaste pidamise määrus (RT 1939, 109, 840);
- 7) Tööstusõpilase käitumise hindamise juhendid (RT 1939, 109, 841);
- 8) Käitiste ja ettevõtete tegelikelt juhatajailt kutsetunnistuste nõudmise määrus (RT 1936, 52, 445; 1939, 100, 765);
- 9) Käitiste ja ettevõtete tegelikelt juhatajailt kutsetunnistuste nõudmise määrus (RT 1937, 58, 521; 1939, 100, 765);
- 10) Tööstusliku kutseoskuse alal antud määruste, juhendite ja nimestike edasi-kehtivuse määrus (RT 1939, 100, 765).

Hariduse Rahvakomissari as. A. Valsiner.

Üldosakonna juhataja A. Kurvits.

IV.

Tallinna Linna Töötava Rahva Saadikute Nõukogu
Täitevkomitee

415. Üldkohuslik otsus nr. 10

25. veebruarist 1941 (prot. nr. 8 p. 1)

koerte registreerimise ja koerte ning kasside marutaudi vastu võitlemise kohta.

§ 1. Käesoleva üldkohusliku otsusega kohustatakse koerte omanikke registreerima oma koeri Tallinna Linna Kommunaalmajanduse Osakonnas ühe kuu jooksul käesoleva otsuse avaldamise päevast arvates. Registreeritud koerad varustatakse nende pidajate poolt kaelarihmaga, mille külge kinnitatakse registreerimise märk-number.

§ 2. Isikud, kes omavad ametkoeri (dobbermann-pintšerid, saksa, šoti, lõunavene ja turkmeeni lambakoerad, dogged, bernhardiinid, erdellid, terjeerid, reisen-stautserid, siberispitsid ja bokserid) üle 6 kuu vanaduses, peavad registreerima neid Linna Täitevkomitee Osoaviahimi ametkoerte kasvanduse sektoris ja omama nende kohta kaitsetunnistuse ning kinnitama koera kaelarihma külge registreerimise märgi.

Jahikoerad tulevad registreerida samadel alustel Kehakultuuri- ja Spordikomitees.

§ 3. Koeri võib linna tänavatele, avalikkudele platsidele ning aedadesse, kus see üldse keelatud pole, kaasa võtta ainult keti või rihma otsas, mille pikkus ei tohi olla üle 2 meetri. Õuekoerad tuleb pidada alatiselt ketis.

§ 4. Õue, majapidamiste, ladude, aitade, aedade jne. valvekoerad peavad olema kindlalt ketis, kusjuures on lubatud lasta õuekoeri kinnisele õuele ainult öösel, kui on kindlustatud, et nad ei pääse sealt välja.

§ 5. Tänavatel, platsidel, aedades, õuedel, trepikodades jne. vabalt ringijooksavad koerad püütakse Linna Kommunaalmajanduse Osakonna poolt kinni ja paigutatakse koerte eralduskohta. Kui kolme päeva jooksul omanik koera järele ei ilmu, koer hukatakse.

Märkus. Kinnipüütud koertest, kellel kaelarihma küljes omaniku nimi ja aadress, on koerte eralduskoht kohustatud teatama koera omanikule.

§ 6. Ametkoerte omanikud, kes evivad iseseisva õiguse elamispiinnale, võivad pidada seal ametkoeri ilma majavalitseja või teiste korterielanike erilise loata, kui nad omavad rajooni Osoaviahimi kaitsetunnistuse.

Mitteametkoerte pidamine, kuigi oma enda elamispiinnal, on lubatud ainult korterielanike ühisel nõusolekul.

Koortepidamine üldkasutatavais kohtades (koridor, esik jne.) on lubatud ainult kõigi korterielanike nõusolekul. Pidada koeri kortereis võib ainult vastavalt kõigile sanitaar- ja veterinaarjuhistele.

§ 7. Marutaudi või marutaudi kahtlastel juhtumistel linna piires peavad koerte omanikud või nende asemikud oma koerad TT Miilitsa ülema korraldusel 100 päeva kestvuselt kinni hoidma kinnises ruumis või metallist suukorviga varustatult, kas keti või rihma otsas.

§ 8. Marutaudikahtlased koerad, s. o. koerad, kes inimesi või loomi on hammustanud või muid marutaudi tundemärke avaldanud, viiakse TT Miilitsa või linna veterinaarorganite korraldusel koerte eralduskohta ja peetakse seal 8 päeva kinni koeraomaniku kulul. Kui omanik ülalpidamise kulud ei tasu, hukatakse koer.

§ 9. Koerad, keda marutaudis või marutaudikahtlane loom on hammustanud või kes marutaudiste või marutaudikahtlaste loomadega kokku on puutunud, huka-